Vyhodnotenie dotazníka

Vnútroblok Tríbečská – povedzte nám svoj názor

1. Úvod a metodika zberu dát

V rámci prípravy revitalizácie vnútrobloku Tríbečská bol realizovaný dotazníkový prieskum zameraný na získanie podnetov, názorov a potrieb obyvateľov a ďalších užívateľov dotknutého územia. Cieľom prieskumu bolo zapojiť verejnosť do procesu plánovania a vytvoriť podklad pre návrh budúcej podoby a funkčného využitia vnútrobloku.

Dotazník bol dostupný v online aj offline forme, aby sa do prieskumu mohlo zapojiť čo najširšie spektrum respondentov. V rámci offline zberu boli dotknuté domácnosti oslovené prostredníctvom distribúcie dotazníkov do schránok. Vyplnené dotazníky bolo následne možné odovzdať v priestore lekárne v poliklinike Chrenová, ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti riešeného územia.

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo celkovo 43 respondentov.

Výsledky dotazníkového prieskumu budú vyhodnocované v nadväznosti na ďalšie participatívne aktivity, predovšetkým SWOT analýzu a zber podnetov od obyvateľov, ktoré sa uskutočnili počas participatívneho stretnutia. Kombinácia týchto vstupov vytvorí komplexnejší podklad na identifikáciu kľúčových tém, pomenovanie problémov a príležitostí a následné formulovanie návrhov revitalizácie vnútrobloku Tríbečská.

2. Charakteristika respondentov

Dotazníkového prieskumu k revitalizácii vnútrobloku Tríbečská sa zúčastnilo celkovo 43 respondentov. Nasledujúca charakteristika približuje ich pohlavie, vekové zastúpenie a vzťah k riešenému územiu. Tieto údaje pomáhajú lepšie porozumieť tomu, z akých skupín pochádzajú získané podnety a koho sa plánovaná revitalizácia môže dotýkať.

2.1 Zastúpenie respondentov podľa pohlavia

Z celkového počtu respondentov tvorili väčšinu ženy, ktorých sa do prieskumu zapojilo 25 (58,1 %). Mužov bolo 18 (41,9 %).

Zastúpenie oboch skupín umožňuje zohľadniť rôzne pohľady na súčasný stav vnútrobloku a jeho budúce využitie.

2.2 Veková štruktúra respondentov

Z hľadiska veku bola najpočetnejšie zastúpená kategória respondentov vo veku 26 až 40 rokov, ktorá predstavovala 17 osôb (39,5 %). Druhou najpočetnejšou skupinou boli respondenti vo veku 41 až 60 rokov, ktorých bolo 13 (30,2 %).

Mladší respondenti vo veku do 18 rokov tvorili 4 osoby (9,3 %). Rovnaké zastúpenie mali aj vekové kategórie 61 až 75 rokov a nad 75 rokov, v každej z nich boli zaznamenané 4 odpovede (9,3 %). Najmenej zastúpenou bola kategória 18 až 25 rokov, do ktorej patril 1 respondent (2,3 %).

Vekové zloženie respondentov ukazuje, že v prieskume prevládali dospelí vo veku 26 až 60 rokov. Zároveň sa podarilo získať podnety aj od mladších a starších vekových skupín, ktorých potreby a spôsob využívania verejného priestoru sa môžu líšiť.

2.3 Vzťah respondentov k vnútrobloku

Pri otázke týkajúcej sa vzťahu k vnútrobloku mohli respondenti označiť viacero odpovedí. Z tohto dôvodu súčet jednotlivých odpovedí prevyšuje počet zapojených respondentov a uvedené počty vyjadrujú počet označení jednotlivých možností.

Najpočetnejšiu skupinu tvorili obyvatelia, ktorí bývajú priamo vo vnútrobloku. Túto možnosť označilo 28 respondentov. Ďalších 13 respondentov býva v jeho blízkom okolí. Významné je aj zastúpenie ľudí, ktorí priestor využívajú na trávenie voľného času alebo ním pravidelne prechádzajú – obe možnosti označilo po 12 respondentov.

Jeden respondent uviedol, že do vnútrobloku prichádza navštevovať rodinu alebo známych, a jeden zvolil možnosť „iné“. Prácu v blízkom okolí neuviedol žiadny respondent.

Výsledky ukazujú, že prieskum oslovil predovšetkým ľudí, ktorí majú k riešenému územiu priamy vzťah. Najsilnejšie zastúpenie obyvateľov žijúcich priamo vo vnútrobloku vytvára dôležitý základ na identifikáciu ich potrieb a očakávaní. Zároveň odpovede poukazujú na to, že vnútroblok má význam aj pre širšie okolie, a to ako priestor na trávenie voľného času a ako súčasť každodenných peších trás.

Pri interpretácii výsledkov je potrebné zohľadniť, že ide o dobrovoľné zapojenie do prieskumu. Získané údaje preto vyjadrujú názory zapojených respondentov a nemožno ich automaticky považovať za reprezentatívny obraz názorov všetkých obyvateľov dotknutého územia.

3. Vyhodnotenie jednotlivých otázok

3.1 Ako často navštevujete priestor vnútrobloku?

Odpovede na otázku o frekvencii návštev vnútrobloku poukazujú na to, že ide o priestor, ktorý väčšina zapojených respondentov využíva pravidelne. Najpočetnejšia skupina, 19 respondentov (44,2 %), uviedla, že vnútroblok navštevuje denne. Ďalších 13 respondentov (30,2 %) ho navštevuje niekoľkokrát do týždňa.

Menej časté návštevy uviedlo 7 respondentov (16,3 %), ktorí do vnútrobloku zavítajú niekoľkokrát do mesiaca. Dvaja respondenti (4,7 %) ho navštevujú niekoľkokrát do roka a ďalší dvaja (4,7 %) uviedli, že ho nenavštevujú takmer nikdy. Možnosť „iné“ neoznačil žiadny respondent.

Frekvencia návštev	Počet označení	Podiel v %
denne	19	44,2%
Niekoľkokrát do týždňa	13	30,2%
Niekoľkokrát do mesiaca	7	16,3%
Niekoľkokrát do roka	2	4,7%
Takmer nikdy	2	4,7%
iné	0	0%
spolu	43	100%

Až 32 respondentov, teda 74,4 % zapojených do prieskumu, navštevuje vnútroblok denne alebo niekoľkokrát do týždňa. Tento výsledok potvrdzuje, že pre väčšinu respondentov je vnútroblok súčasťou ich pravidelného pohybu a každodenného života.

Z pohľadu plánovanej revitalizácie je preto dôležité vnímať vnútroblok nielen ako verejný priestor s potenciálom na zlepšenie, ale aj ako prostredie, ktoré ľudia už v súčasnosti intenzívne využívajú. Budúce návrhy by mali zohľadňovať každodenné potreby jeho užívateľov, kvalitu a bezpečnosť pohybu, možnosti oddychu a celkovú funkčnosť priestoru.

3.2 Ako dnes vnútroblok najčastejšie využívate?

Otázka bola zameraná na súčasné spôsoby využívania vnútrobloku. Respondenti mohli označiť viacero možností, vďaka čomu

bolo možné zachytiť rôzne funkcie, ktoré tento priestor v každodennom živote plní.

Najčastejšie respondenti uvádzali trávenie času s deťmi, ktoré označilo 21 osôb (48,8 %). Druhou najčastejšou odpoveďou bolo prechádzanie cez vnútroblok, ktoré uviedlo 20 respondentov (46,5 %). Športovým a pohybovým aktivitám sa tu venuje 12 respondentov (27,9 %).

Ďalších 9 respondentov (20,9 %) využíva priestor na stretávanie s rodinou, priateľmi alebo susedmi a 7 respondentov (16,3 %) tu oddychuje alebo posedáva. Starostlivosť o zeleň či predzáhradku uviedlo 6 respondentov (14,0 %). Dvaja respondenti (4,7 %) označili venčenie psa a dvaja zvolili možnosť „iné“.

Spôsob využívania vnútrobloku	Počet označení	Podiel v %
Prechádzam cezeň	20	46,5%
Trávim tu čas s deťmi	21	48,8%
Oddychujem, resp. posedávam tu	7	16,3%
Stretávam sa tu s rodinou, priateľmi alebo susedmi	9	20,9%
Venujem sa tu športu alebo pohybovým aktivitám	12	27,9%
Venčím psa	2	4,7%
Starám sa o zeleň alebo predzáhradku	6	14%
Iné	2	4,7%
Poznámka: Keďže respondenti mohli označiť viacero odpovedí, súčet podielov presahuje 100 %. Percentá vyjadrujú podiel respondentov, ktorí označili danú možnosť, z celkového počtu 43 respondentov.		

Odpovede poukazujú na dve výrazné funkcie vnútrobloku: priestor na trávenie času s deťmi a priestor na každodenný pohyb. Takmer polovica respondentov uviedla, že tu trávi čas s deťmi, a podobne vysoký počet respondentov vnútroblokom prechádza. Významné je aj využívanie priestoru na športové a pohybové aktivity.

Stretávanie s blízkymi, oddych a starostlivosť o zeleň predstavujú ďalšie spôsoby využívania, ktoré poukazujú na potenciál vnútrobloku ako miesta na pobyt a budovanie susedských vzťahov.

Z pohľadu revitalizácie je dôležité zohľadniť túto rozmanitosť. Návrh by mal vytvárať podmienky na bezpečný a pohodlný pohyb, kvalitné trávenie času s deťmi, športové aktivity aj pokojnejší oddych. Zároveň je vhodné hľadať riešenia, ktoré umožnia jednotlivým spôsobom využívania fungovať vedľa seba bez vzájomného obmedzovania.

3.3 Čo máte na súčasnom vnútrobloku najradšej?

Otázka zisťovala, ktoré prvky a vlastnosti súčasného vnútrobloku obyvatelia oceňujú najviac. Respondenti mohli označiť viacero odpovedí, vďaka čomu bolo možné identifikovať hodnoty a kvality územia, ktoré by mali byť zohľadnené pri jeho plánovanej revitalizácii.

Najčastejšie oceňovanou charakteristikou bol priestor pre deti a hry, ktorý označilo 27 respondentov (62,8 %). Nasledovala zeleň a stromy, ktoré uviedlo 22 respondentov (51,2 %), a pokojná atmosféra, ktorú ocenilo 18 respondentov (41,9 %).

Dobrá dostupnosť a možnosť prechádzať cez priestor boli dôležité pre 16 respondentov (37,2 %). Možnosť pohybu a športu označilo 12 respondentov (27,9 %) a priestor na oddych 9 respondentov (20,9 %). Možnosť stretávať sa so susedmi uviedli 3 respondenti (7,0 %). Ďalší 2 respondenti (4,7 %) zvolili možnosť „iné“.

Čo majú respondenti na vnútrobloku najradšej	Počet označení	Podiel v %
Zeleň a stromy	22	51,2%
Pokojnú atmosféru	18	41,9%
Priestor na oddych	9	20,9%
Priestor pre deti a hry	27	62,8%
Možnosť pohybu a športu	12	27,9%
Možnosť stretávať sa so susedmi	3	7%
Dobrá dostupnosť a možnosť prechádzať cez priestor	16	37,2%
Iné	2	4,7%
Poznámka: Respondenti mohli označiť viacero možností. Percentuálne podiely sú vypočítané z celkového počtu 43 respondentov, preto ich súčet presahuje 100 %.		

Odpovede poukazujú na to, že najväčšou hodnotou súčasného vnútrobloku je jeho využiteľnosť pre deti a hry, ktorú dopĺňa prítomnosť zelene a stromov a pokojná atmosféra. Ide o tri najvýraznejšie oceňované charakteristiky územia, ktoré vytvárajú dôležitý základ pre ďalšie plánovanie.

Výsledky zároveň ukazujú, že obyvatelia vnímajú vnútroblok aj ako súčasť každodenných peších trás. Dobrá dostupnosť a možnosť prechádzať cez územie patria medzi často uvádzané pozitíva. Význam má tiež potenciál priestoru na pohyb, šport a oddych.

Z pohľadu revitalizácie je preto dôležité nadviazať na existujúce kvality územia a zachovať jeho charakteristické hodnoty. Budúce riešenie by malo podporiť funkcie, ktoré obyvatelia už dnes oceňujú, predovšetkým priestor pre deti, kvalitnú zeleň a pokojnú atmosféru. Súčasne je vhodné rozvíjať možnosti oddychu a pohybových aktivít tak, aby vnútroblok zostal príjemným a dostupným priestorom pre rôzne skupiny užívateľov.

3.4 Čo vám dnes vo vnútrobloku najviac chýba alebo čo by ste chceli zlepšiť?

Otvorená otázka umožnila respondentom vlastnými slovami pomenovať nedostatky súčasného vnútrobloku a navrhnúť zmeny, ktoré by podľa nich prispeli k zlepšeniu jeho kvality a využiteľnosti. Odpovede poukazujú na viacero tematických oblastí, od technického stavu chodníkov a bezpečnosti pohybu až po obnovu detských ihrísk, rozvoj športových aktivít, doplnenie zelene a zlepšenie podmienok na oddych.

Obnova chodníkov a zlepšenie bezbariérovosti

Jednou z výrazných tém v odpovediach bol nevyhovujúci technický stav chodníkov a peších komunikácií. Respondenti opakovane upozorňovali na rozbité, nerovné a poškodené povrchy, ktoré podľa ich skúseností komplikujú pohyb a zvyšujú riziko pádov, najmä u detí na bicykloch a odrážadlách.

Objavila sa aj požiadavka na hladšie povrchy vhodné na jazdu na bicykli či kolieskových korčuliach a na zlepšenie bezbariérovosti územia. Viacerí respondenti zdôraznili potrebu obnovy chodníkov a ciest ako základného predpokladu bezpečného a pohodlného využívania vnútrobloku.

Bezpečnosť chodcov a dopravné riešenia

Ďalšou významnou témou bola bezpečnosť pohybu v súvislosti s automobilovou dopravou. Respondenti poukazovali na frekventovanú dopravu, neprehľadné zákruty a situácie, pri ktorých sa vozidlá pohybujú vysokou rýchlosťou v blízkosti detských ihrísk a peších trás.

Medzi navrhovanými riešeniami sa objavilo vytvorenie obytnej zóny, upokojenie dopravy, bezpečnejšie prechody od bytových domov a obmedzenie automobilovej dopravy vo vnútrobloku. Jeden z respondentov zároveň poukázal na potrebu regulácie parkovania, najmä s ohľadom na počet vozidiel, parkovanie dodávok a znečisťovanie povrchov olejovými škvrnami.

Odpovede naznačujú potrebu posudzovať vnútroblok nielen z hľadiska jeho pobytových funkcií, ale aj v kontexte dopravnej organizácie, bezpečných peších trás a vzťahu medzi parkovaním a kvalitou verejného priestoru.

Modernizácia detského ihriska a rozšírenie herných možností

Výraznú časť podnetov tvorili návrhy na obnovu a rozvoj detského ihriska. Respondenti upozorňovali na potrebu údržby existujúcich prvkov, ich obnovy a doplnenia o nové herné možnosti. Viacerí vnímajú vnútroblok Tríbečská ako obľúbené miesto na trávenie času s deťmi, ktoré navštevujú aj rodiny z okolitých častí Chrenovej.

V odpovediach sa opakovane objavovala požiadavka na rozšírenie ponuky herných prvkov pre staršie deti, keďže súčasné možnosti podľa respondentov nepokrývajú potreby všetkých vekových skupín. Konkrétne návrhy zahŕňali:

- lanové dráhy, lezecké steny a vyššie šmýkačky,
- trampolíny vrátane zapustených trampolín,
- väčšie a modernejšie detské ihrisko,
- bezpečnejšie povrchy tlmiace nárazy pri páde,
- tienenie nad pieskoviskom a ďalšími hernými plochami,
- doplnenie odpadkových košov priamo v oplotenom areáli ihriska,
- častejšie čistenie ihriska a odstraňovanie poškodených alebo nefunkčných hračiek.

Osobitne sa objavil návrh na vodný herný prvok, ktorý by mohol spríjemniť pobyt detí počas horúcich letných dní. Respondenti spomínali aj potrebu pitnej fontánky, ktorá by umožnila doplniť vodu počas pobytu vonku.

Z odpovedí vyplýva, že dôležitá nie je iba obnova existujúceho vybavenia, ale aj vytvorenie rozmanitejšieho, bezpečnejšieho a vekovo inkluzívneho prostredia na hru.

Rozvoj športových a pohybových aktivít

Respondenti pomenovali potrebu zlepšenia súčasných športových plôch a rozšírenia možností aktívneho trávenia voľného času. Osobitne sa opakovala požiadavka na opravu asfaltového povrchu basketbalového ihriska, ktorý je podľa odpovedí nerovný a nevyhovujúci.

Medzi ďalšími návrhmi sa objavili:

- multifunkčné ihrisko pre rôzne športy,
- rozšírenie športových plôch,
- pingpongový stôl,
- workoutové a posilňovacie prvky pre deti aj dospelých,
- hrazdy, rebriny a lanové prvky,
- menší skatepark alebo pumptrack,
- futbalové bránky,
- priestor na cvičenie a pohybové aktivity pre dospelých.

Časť návrhov smerovala k vytvoreniu priestoru pre staršie deti a dospievajúcich, ktorí podľa respondentov potrebujú viac možností na aktívne trávenie voľného času. Ďalšie podnety zdôrazňovali potrebu športového vybavenia využiteľného aj dospelými.

Pri ďalšom plánovaní bude vhodné posúdiť možnosti kombinovania viacerých športových a pohybových funkcií s ohľadom na priestorové možnosti vnútrobloku, bezpečnosť, hluk a potreby ostatných užívateľov.

Viac kvalitnej zelene a prirodzeného tienenia

Zeleň a klimatický komfort predstavovali ďalšiu dôležitú oblasť. Respondenti navrhovali výsadbu väčších stromov, kríkov a kvetov, ktoré by zlepšili estetickú kvalitu priestoru a vytvorili príjemnejšie podmienky na pobyt počas teplých dní.

Viacerí upozornili na nedostatok prirodzeného tieňa, najmä v okolí detského ihriska a lavičiek. Objavili sa požiadavky na výsadbu stromov, doplnenie tieniacich prvkov a vytvorenie krytého altánku, ktorý by poskytoval ochranu pred slnkom.

Respondenti zároveň poukazovali na potrebu kvalitnej údržby zelene, odstraňovania nežiaducich náletových rastlín a starostlivosti o trávnaté plochy. Jeden z podnetov upozornil aj na obavy týkajúce sa stability konkrétneho stromu v blízkosti parkovacích miest, čo poukazuje na potrebu odborne posúdiť stav existujúcej vegetácie.

Z pohľadu revitalizácie je preto dôležité vnímať zeleň nielen ako estetický prvok, ale aj ako súčasť klimaticky príjemného a funkčného verejného priestoru.

Oddychové zóny, sedenie a stretávanie

V odpovediach sa objavili požiadavky na doplnenie lavičiek, stolov a ďalších prvkov, ktoré by umožnili pohodlnejší oddych a stretávanie. Respondenti upozorňovali najmä na nedostatok miest na sedenie v tieni a na potrebu obnovy poškodených lavičiek.

Medzi konkrétnymi návrhmi boli:

- viac lavičiek, najmä v tieni stromov,

- sedenie pri stoloch,
- piknikové stoly a priestor na spoločné posedenia,
- altánok so strechou,
- možnosti grilovania,
- ležadlá a ďalšie prvky podporujúce relaxáciu.

Tieto podnety poukazujú na záujem o rozvoj vnútrobloku ako priestoru, ktorý nebude slúžiť iba na prechod alebo športové aktivity, ale aj na pokojný pobyt, susedské stretnutia a trávenie voľného času.

Osvetlenie a technické vybavenie priestoru

Niektorí respondenti poukázali na potrebu zlepšenia osvetlenia vnútrobloku. Návrhy smerovali k obnove existujúceho osvetlenia a k lepšiemu osvetleniu chodníkov a pobytových miest.

Ďalšie podnety sa týkali doplnenia odpadkových košov, pitnej fontánky a zariadenia na doplnenie pitnej vody. Objavila sa aj požiadavka na uzamykateľný priestor na uskladnenie bicyklov pre obyvateľov okolitých bytových domov.

Tieto návrhy rozširujú pohľad na revitalizáciu o každodenné prevádzkové potreby a vybavenie, ktoré môže ovplyvniť komfort, čistotu a bezpečnosť priestoru.

Čistota, údržba a kvalita prostredia

Viaceré odpovede upozornili na problémy s čistotou a údržbou vnútrobloku a jeho bezprostredného okolia. Respondenti spomínali neporiadok v okolí polikliniky, odpadky, poškodené lavičky a potrebu častejšieho čistenia detského ihriska.

Jeden z podnetov upozornil aj na nepríjemný zápach kanalizácie. Ide o konkrétny problém, ktorý si vyžaduje samostatné preverenie príčiny a prípadných technických opatrení.

Odpovede naznačujú, že popri investičných zásahoch do ihrísk, športovísk a zelene je dôležité venovať pozornosť aj pravidelnej údržbe, čistote a technickému stavu existujúceho vybavenia. Kvalita verejného priestoru totiž nezávisí iba od nových prvkov, ale aj od jeho dlhodobej starostlivosti.

Zhrnutie hlavných zistení

Otvorené odpovede ukazujú, že obyvatelia vnímajú revitalizáciu vnútrobloku Tríbečská ako príležitosť na komplexné zlepšenie priestoru. Ich podnety sa netýkajú iba jednotlivých herných či športových prvkov, ale aj bezpečnosti pohybu, kvality zelene, oddychových možností a každodennej údržby.

Za hlavné tematické okruhy, ktoré by mali byť zohľadnené pri ďalšom plánovaní, možno označiť:

1. Bezpečný a bezbariérový pohyb – obnova chodníkov, úprava povrchov a zvýšenie bezpečnosti chodcov vo vzťahu k automobilovej doprave.
2. Kvalitnejšie podmienky pre deti – modernizácia ihriska, rozšírenie herných možností pre rôzne vekové skupiny a zabezpečenie tieňa.
3. Rozvoj športových aktivít – oprava basketbalového ihriska a posúdenie možností doplnenia ďalších športových prvkov.

4. Zeleň a klimatický komfort – výsadba stromov a ďalšej vegetácie, vytváranie tieňa a kvalitná údržba zelených plôch.
5. Oddych a stretávanie – doplnenie lavičiek, stolov a ďalších prvkov podporujúcich pobyt a susedské aktivity.
6. Čistota a prevádzková kvalita – pravidelná údržba, dostatok odpadkových košov, funkčné osvetlenie a preverenie identifikovaných technických problémov.

Uvedené oblasti predstavujú tematické zhrnutie návrhov respondentov, nie poradie podľa početnosti, keďže pri otvorenej otázke neboli odpovede vopred kategorizované. Pri určovaní priorít bude potrebné tieto podnety vyhodnotiť spolu s výsledkami ostatných otázok dotazníka, výstupmi SWOT analýzy a podnetmi získanými počas participatívneho stretnutia. Následne bude možné posúdiť ich realizovateľnosť a premietnuť ich do návrhu revitalizácie.

3.5 Ako by ste chceli vnútroblok po revitalizácii využívať?

Otázka zisťovala, aké funkcie by mal revitalizovaný vnútroblok plniť v budúcnosti a akým aktivitám by sa v ňom obyvatelia chceli venovať. Respondenti si mohli vybrať maximálne tri možnosti, vďaka čomu mali určiť tie spôsoby využívania, ktoré považujú za najdôležitejšie.

Najväčší záujem prejavili respondenti o hry a trávenie času s deťmi a šport a aktívny pohyb. Obe možnosti získali zhodne po 23 označení (53,5 % respondentov). Nasledoval oddych a pokojné trávenie času, ktoré uviedlo 21 respondentov (48,8 %).

Pobyt v zeleni a prírode označilo 14 respondentov (32,6 %) a stretávanie so susedmi, rodinou alebo priateľmi 13 respondentov (30,2 %). Prechádzky a každodenný pohyb cez priestor získali 12 označení (27,9 %). Spoločné komunitné aktivity uviedlo 9 respondentov (20,9 %). Jeden respondent zvolil možnosť „iné“.

Preferovaný spôsob využívania po revitalizácii	Počet označení	Podiel v %
Oddych a pokojné trávenie času	21	48,8%
Hry a trávenie času s deťmi	23	53,5%
Šport a aktívny pohyb	23	53,5%
Stretávanie so susedmi, rodinou alebo priateľmi	13	30,2%
Spoločné komunitné aktivity	9	20,9%
Pobyt v zeleni a prírode	14	32,6%
Prechádzky a každodenný pohyb cez priestor	12	27,9%
Iné	1	2,3%
Poznámka: Respondenti mohli vybrať maximálne tri odpovede. Percentuálne podiely sú vypočítané z celkového počtu 43 respondentov, preto ich súčet môže presiahnuť 100 %.		

Výsledky poukazujú na záujem o multifunkčný vnútroblok, ktorý bude poskytovať priestor na aktívne aj pokojné trávenie voľného času. Najvýraznejšie zastúpenie majú hry a aktivity s deťmi spolu so športom a pohybom. Zároveň takmer polovica respondentov uviedla záujem o oddych a pokojné trávenie času.

Dôležitou súčasťou budúceho využitia je aj pobyt v zeleni, stretávanie s blízkymi a každodenný pohyb cez územie. Výsledky tak naznačujú, že obyvatelia očakávajú priestor, ktorý bude spájať rozmanité funkcie a umožní využívanie rôznym vekovým skupinám.

V porovnaní s odpoveďami na otázku o súčasnom využívaní vnútrobloku sa potvrdzuje význam detských a pohybových aktivít. Záujem o oddych, zeleň a stretávanie zároveň vytvára priestor na rozvoj pobytových funkcií, ktoré môžu doplniť existujúce využitie územia.

Z pohľadu ďalšieho plánovania je preto vhodné uvažovať o vyváženej kombinácii herných a športových plôch, kvalitných oddychových zón, zelene a bezpečných peších trás. Dôležité bude navrhnúť jednotlivé funkcie tak, aby sa vzájomne dopĺňali a aby revitalizovaný vnútroblok zostal príjemným, dostupným a využiteľným priestorom pre deti, dospelých aj seniorov.

3.6 Čo by pri revitalizácii určite nemalo chýbať?

Otvorená otázka zisťovala, ktoré prvky, opatrenia a kvality považujú obyvatelia za nevyhnutnú súčasť revitalizácie vnútrobloku Tríbečská. Respondenti mohli voľne formulovať svoje očakávania a návrhy, pričom viacerí uviedli aj konkrétne riešenia týkajúce sa detského ihriska, zelene, športovísk, chodníkov či dopravnej organizácie.

Odpovede boli tematicky roztriedené podľa opakujúcich sa oblastí. Keďže jednotlivé vyjadrenia obsahovali často viacero návrhov súčasne, nasledujúce tematické okruhy sa navzájom nevylučujú.

Zeleň, zachovanie stromov a tienenie

Výraznou témou bola požiadavka na zachovanie existujúcej zelene a jej ďalšie rozvíjanie. Respondenti zdôrazňovali najmä potrebu ponechať staršie stromy a veľké trávnaté plochy, ktoré umožňujú voľný pohyb a kolektívne hry. Zároveň navrhovali výsadbu ďalších stromov, kríkov a kvetov.

Opakovane sa objavovala požiadavka na prirodzené tienenie, predovšetkým v okolí detského ihriska a lavičiek. Medzi návrhmi boli aj plachtové tienenie, pergoly a ďalšie prvky, ktoré by poskytovali ochranu pred slnkom.

Osobitným podnetom bolo využitie rastlín stimulujúcich zmysly, napríklad prostredníctvom vôní, rôznych povrchov a jedlých rastlín. Takéto riešenie by mohlo obohatiť pobytové prostredie o ďalší rozmer.

Z odpovedí vyplýva, že zeleň by mala zostať základnou súčasťou vnútrobloku. Nové funkcie by mali byť navrhované tak, aby zbytočne neobmedzovali existujúce zelené plochy a zároveň zlepšovali klimatický komfort územia.

Detské ihrisko a bezpečné prostredie pre deti

Druhou významnou oblasťou bola obnova detského ihriska. Respondenti zdôrazňovali potrebu zachovať jeho oplotenie, dostatočnú veľkosť a prehľadnosť, aby rodičia mohli mať deti pod dohľadom. Zároveň žiadali obnovu poškodených prvkov a dôraz na bezpečnosť konštrukcií.

Objavili sa požiadavky na:

- zachovanie oploteného detského ihriska,
- bezpečné a vekovo primerané herné prvky,
- tienenie a ochranu pred priamym slnkom,
- doplnenie nových možností hry,
- zachovanie prirodzených a trávnatých plôch,

- bezpečné riešenie herných prvkov, schodov a vyvýšených konštrukcií.

Niektorí respondenti navrhovali aj rozšírenie možností pre staršie deti a dospievajúcich, aby mali vo vnútrobloku priestor na aktivity primerané svojmu veku.

Dôležitým zistením je, že obyvatelia nežiadajú iba nové herné prvky, ale aj zachovanie funkčných vlastností súčasného ihriska a odstránenie nedostatkov, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť detí.

Športoviská a aktívne využívanie priestoru

Respondenti opakovane uvádzali potrebu zachovania a modernizácie športových možností. Osobitnú pozornosť venovali existujúcemu basketbalovému ihrisku, ktorého obnova sa objavila aj v predchádzajúcich odpovediach.

Medzi návrhmi sa nachádzali multifunkčné ihrisko, pingpongový stôl, futbalové bránky, workoutové a posilňovacie prvky, pumptracková dráha či skatepark. Objavila sa tiež požiadavka na využitie voľnej trávnatej plochy na cvičenie.

Podnety poukazujú na záujem o širšiu ponuku športových aktivít pre deti, mládež aj dospelých. Pri návrhu bude dôležité zvážiť priestorové možnosti a vhodné rozmiestnenie športových a oddychových funkcií tak, aby sa navzájom nerušili.

Kvalitné chodníky a bezbariérový pohyb

Respondenti zdôrazňovali potrebu rekonštrukcie chodníkov, ktoré sú podľa ich skúseností na viacerých miestach poškodené a popraskané. Upozornili aj na riziko úrazov pri jazde na bicykli a na potrebu kvalitných povrchov vhodných pre každodenný pohyb.

Osobitne významný bol podnet týkajúci sa bezbariérovosti. Respondent požadoval nájazdy a plošiny umožňujúce pohyb osobám používajúcim mechanický invalidný vozík.

Obnova chodníkov by preto mala byť vnímaná ako základná súčasť revitalizácie, ktorá ovplyvňuje bezpečnosť, dostupnosť aj celkovú použiteľnosť vnútrobloku.

Oddychové zóny a mobiliár

Ďalšou opakujúcou sa témou bol nedostatok kvalitných miest na sedenie a oddych. Respondenti žiadali doplnenie lavičiek, stolov a ďalšieho mobiliáru, pričom osobitne zdôrazňovali potrebu umiestniť sedenie do tieňa.

Objavili sa návrhy na drevené altánky, pergoly, komunitné grily a spoločné priestory na stretávanie. Viacerí respondenti zároveň požadovali výmenu poškodených lavičiek a celkové skvalitnenie existujúceho vybavenia.

Tieto podnety poukazujú na záujem o vnútroblok ako o priestor, ktorý nebude slúžiť iba na pohyb a šport, ale aj na pokojný oddych a stretávanie obyvateľov.

Vodné prvky a pitná voda

V odpovediach sa objavila požiadavka na vodné prvky, pričom respondenti spomínali fontánu, vodný herný prvok aj zdroj pitnej vody. Vodné prvky vnímajú ako možnosť spríjemniť pobyt v priestore počas teplých dní, najmä rodinám s deťmi.

Pri ďalšom plánovaní bude vhodné posúdiť technické a prevádzkové možnosti takýchto riešení vrátane spotreby vody, údržby a bezpečnosti.

Dopravná organizácia a parkovanie

Niektorí respondenti poukázali na potrebu riešiť parkovanie a bezpečnosť pohybu vo vnútrobloku. Medzi konkrétnymi návrhmi boli regulácia parkovania, obytná zóna, spomaľovacie prvky a zjednosmernenie okruhu.

Tieto návrhy odrážajú snahu nájsť rovnováhu medzi potrebami obyvateľov, ktorí využívajú priestor na parkovanie, a požiadavkou na bezpečné a príjemné prostredie pre chodcov, deti a ostatných užívateľov.

Navrhované opatrenia si vyžadujú samostatné dopravné posúdenie, ktoré zohľadní miestne podmienky, dostupnosť bývania a potreby záchranných a obslužných vozidiel.

Osvetlenie, čistota a údržba

Respondenti upozornili aj na potrebu lepšieho osvetlenia, pravidelného čistenia priestoru a obnovy poškodeného vybavenia. V ich odpovediach sa objavila požiadavka na celkové vyčistenie vnútrobloku a dôslednejšiu starostlivosť o jeho jednotlivé časti.

Tieto podnety zdôrazňujú, že výsledná kvalita verejného priestoru závisí nielen od nových investícií, ale aj od jeho dlhodobej údržby a prevádzky.

Doplňujúce podnety a návrhy k budúcej podobe vnútrobloku

V závere dotazníka mali respondenti možnosť dobrovoľne uviesť ďalšie nápady, pripomienky a podnety, ktoré považujú za dôležité pri plánovaní revitalizácie vnútrobloku. Obe otvorené otázky poskytli priestor na vyjadrenie konkrétnych požiadaviek aj širších predstáv o tom, ako by mal priestor v budúcnosti fungovať.

Keďže otázky boli dobrovoľné a ich obsah sa čiastočne prekrýval, odpovede boli vyhodnotené spoločne a tematicky zoskupené. Výsledkom je súbor doplňujúcich podnetov, ktoré rozširujú zistenia z predchádzajúcich otázok a upozorňujú aj na praktické problémy súčasného využívania vnútrobloku.

Zeleň, tieň a prírodné prvky

Respondenti zdôraznili potrebu zachovať existujúcu zeleň, doplniť nové stromy a vytvoriť viac zatienených miest na oddych a hru. Objavili sa návrhy na výsadbu ovocných stromov, rozšírenie trávnatých plôch, vytvorenie komunitnej záhrady a doplnenie prvkov podporujúcich biodiverzitu, napríklad hmyzích hotelov.

Viaceré podnety sa týkali aj lepšieho prispôsobenia priestoru horúcim letným dňom. Okrem výsadby a umelého tienenia respondenti navrhli vodné prvky, zariadenia na osviežení a prípadne studňu ako zdroj vody. Zaznela tiež požiadavka na pravidelnú starostlivosť o zeleň, zalievanie mladých stromov a kontrolu bezpečnosti existujúcej výsadby.

Detské ihriská a športové aktivity

Významnou témou bolo zachovanie a modernizácia existujúceho detského ihriska. Respondenti odporúčali ponechať jeho oplotenie, prípadne kombinovať oplotenú a voľne prístupnú časť. Nové herné prvky by mali zohľadňovať potreby menších aj starších detí a byť umiestnené s dôrazom na bezpečnosť.

Pri športových aktivitách sa opakovane objavila požiadavka na rekonštrukciu existujúceho ihriska a úpravu jeho povrchu. Ďalšie návrhy zahŕňali oplotenie športovej plochy, doplnenie menších futbalových bránok, workoutové ihrisko, pumptrack, dráhu na bicyklovanie pre deti, menší skatepark či petangové ihrisko.

Podnety poukazujú na záujem o širšiu ponuku pohybových aktivít pre rôzne vekové skupiny. Pri ich plánovaní bude dôležité vyvážiť športové a herné funkcie s potrebou pokoja, bezpečnosti a oddychu ostatných používateľov vnútrobloku.

Chodníky, bezbariérovosť a dopravné riešenia

Respondenti upozornili na poškodené alebo nedokončené povrchy chodníkov, vysoké obrubníky a prekážky, ktoré komplikujú pohyb s kočíkmi či invalidnými vozíkmi. Navrhli opravu chodníkov, vhodnejšie povrchy využiteľné aj na korčuľovanie a vytvorenie bezbariérových nájazdov.

V oblasti dopravy zazneli požiadavky na obmedzenie automobilovej dopravy aspoň v časti vnútrobloku, spomalenie premávky a jasné vyznačenie parkovacích miest. Zároveň sa objavil aj názor, že existujúca kapacita parkovania je dostatočná a ďalšia regulácia nie je potrebná.

Osobitne bola spomenutá potreba odstrániť prekážky v okolí bytových domov, ktoré môžu sťažovať pohyb chodcov a bicyklov či prístup záchranných zložiek. Tieto podnety zdôrazňujú potrebu riešiť vnútroblok ako jeden funkčný celok s dôrazom na bezpečnú a bezbariérovú priechodnosť.

Oddych, mobiliár a vybavenie priestoru

Medzi návrhmi sa objavili lavičky a stoly v tieni, ležadlá (také ako v zrevitalizovanom parku), pergoly, altánky a miesto na spoločné posedenie či opekanie. Respondenti navrhli aj stoly s lavičkami okolo stromov, ktoré by mohli slúžiť na kreslenie, tvorenie a ďalšie aktivity detí.

Zazneli tiež požiadavky na vytvorenie priestoru pre seniorov a na doplnenie vzdelávacích či identifikačných prvkov, napríklad detských knižných búdok alebo umeleckého diela, ktoré by vnútrobloku dodalo osobitý charakter.

Čistota, údržba a pocit bezpečia

Respondenti upozornili na nedostatočnú čistotu v okolí lavičiek, odpadky v zanedbaných zelených plochách, zapáchajúce kanalizačné vpuste a problém s odkladaním objemného odpadu. Dôležitá je preto nielen obnova priestoru, ale aj nastavenie pravidelnej údržby a jasných pravidiel jeho využívania.

Zazneli aj návrhy na zlepšenie osvetlenia, kamerový systém, kontrolovaný vstup do niektorých častí a časové obmedzenie využívania detského ihriska. Súčasne respondenti zdôraznili potrebu zachovať vzdušnosť a prehľadnosť priestoru a predchádzať vzniku uzavretých zákutí. Prípadné bezpečnostné opatrenia bude potrebné posudzovať s ohľadom na ich primeranosť, náklady, ochranu súkromia a zachovanie dostupnosti verejného priestoru.

Komunitný život a vzájomná pomoc

Osobitnú skupinu tvorili návrhy zamerané na posilňovanie susedských vzťahov. Respondenti navrhli organizovanie komunitných podujatí, napríklad filmových večerov, športových turnajov a spoločných aktivít. Objavila sa aj myšlienka vytvoriť kontaktné miesto na sprostredkovanie vzájomnej pomoci, prostredníctvom ktorého by si obyvatelia mohli ponúkať drobné služby, napríklad pomoc s nákupom, starostlivosťou o deti alebo domácimi prácami.

Z týchto podnetov vyplýva záujem o vnútroblok ako o miesto, ktoré môže okrem oddychu a pohybu podporovať aj prirodzené stretávanie, medzigeneračnú spoluprácu a budovanie komunitného života. Dôležité je vytvárať podmienky na rovnocenné využívanie priestoru deťmi, mladými ľuďmi, dospelými aj seniormi.

Doplňujúce odpovede potvrdili význam tém, ktoré sa objavovali aj v predchádzajúcich častiach dotazníka, najmä kvalitnej zelene, bezpečných detských a športových plôch, bezbariérových chodníkov, oddychových možností a pravidelnej údržby. Zároveň priniesli ďalšie konkrétne nápady, ako sú vodné prvky, komunitná záhrada, pumptrack, priestor pre rôzne vekové skupiny či podpora vzájomnej pomoci medzi susedmi.

Pri ďalšom plánovaní revitalizácie bude vhodné posudzovať tieto podnety v súvislostiach a rozlišovať medzi požiadavkami na stavebné a priestorové úpravy, doplnením vybavenia a opatreniami, ktoré sa týkajú dlhodobej správy a komunitného života. Nie všetky návrhy bude možné realizovať súčasne; ich ďalšie posúdenie by malo zohľadniť priestorové a technické možnosti, bezpečnosť, finančné náklady a náročnosť následnej údržby.

Keďže išlo o dve dobrovoľné otvorené otázky, výsledky predstavujú kvalitatívny súbor doplňujúcich podnetov. Nemožno ich považovať za reprezentatívne poradie preferencií všetkých obyvateľov vnútrobloku.

4. Celkové zhodnotenie a záver

Dotazníkový prieskum zameraný na budúcu revitalizáciu vnútrobloku Tríbečská priniesol pohľad obyvateľov na súčasné využívanie priestoru, jeho pozitívne stránky aj oblasti, ktoré si podľa nich vyžadujú zlepšenie. Získané odpovede predstavujú jeden z podkladov pre ďalšie plánovanie a návrh budúcej podoby vnútrobloku.

Z výsledkov vyplýva, že vnútroblok je súčasťou každodenného života miestnych obyvateľov. Väčšina respondentov ho navštevuje denne alebo niekoľkokrát týždenne, pričom medzi jeho najčastejšie funkcie patrí pobyt s deťmi a prechod územím. Obyvatelia si najviac cenia priestor na detské hry, existujúcu zeleň a pokojnú atmosféru. Tieto kvality predstavujú dôležité východiská, ktoré by mala revitalizácia zachovať a ďalej rozvíjať.

Súčasne sa ukázala potreba zlepšiť technický stav a funkčnosť priestoru. Medzi najvýraznejšie témy patrili obnova chodníkov a športových plôch, modernizácia detského ihriska, zvýšenie bezpečnosti pohybu, doplnenie miest na oddych a zabezpečenie lepšej údržby. Respondenti poukázali aj na potrebu väčšieho množstva tieňa, kvalitnej zelene a opatrení, ktoré pomôžu zlepšiť podmienky počas horúcich dní. Pri návrhu budúceho riešenia bude dôležité zohľadniť aj bezbariérovosť, organizáciu dopravy a parkovania a bezpečné využívanie jednotlivých častí vnútrobloku.

Výsledky zároveň naznačujú záujem o širšie spektrum aktivít. Popri detských hrách a športe obyvatelia vyjadrili záujem o pokojný oddych, stretávanie so susedmi, komunitné aktivity a možnosti využívania priestoru rôznymi vekovými skupinami. Doplňujúce návrhy, ako sú komunitná záhrada, vodné prvky, športové zariadenia či podpora susedskej výpomoci, poukazujú na potenciál vnútrobloku stať sa nielen kvalitnejším verejným priestorom, ale aj miestom podporujúcim komunitný život.

Pri interpretácii výsledkov je potrebné zohľadniť, že dotazník vyplnilo 43 respondentov a účasť na prieskume bola dobrovoľná. Získané odpovede preto nemožno automaticky považovať za reprezentatívny obraz názorov všetkých obyvateľov dotknutého územia. Napriek tomu poskytujú cenné informácie o skúsenostiach a potrebách ľudí, ktorí vnútroblok využívajú, a pomáhajú pomenovať témy, ktorým je vhodné venovať pozornosť v ďalších fázach prípravy revitalizácie.

Výsledky dotazníkového prieskumu je potrebné vnímať v súvislosti s ďalšími získanými podkladmi, najmä so SWOT analýzou a výstupmi z participatívneho stretnutia s obyvateľmi.

Ich vzájomným porovnaním bude možné identifikovať opakujúce sa požiadavky, rozlíšiť priority a posúdiť jednotlivé návrhy z hľadiska priestorových a technických možností, bezpečnosti, finančnej náročnosti a budúcej údržby.

Hlavným východiskom pre ďalšiu prípravu revitalizácie by malo byť zachovanie toho, čo obyvatelia na vnútrobloku oceňujú, a súčasné riešenie nedostatkov, ktoré obmedzujú jeho bezpečné, pohodlné a všestranné využívanie. Cieľom by nemala byť len obnova jednotlivých prvkov, ale vytvorenie kvalitného, prístupného, zeleného a udržateľného priestoru, ktorý bude slúžiť rôznym skupinám obyvateľov a podporovať príjemné susedské prostredie.

Vypracovala: Mgr. Juliána Janíková, PhD.